

Мирослав Пенков

В мъртво тяло

Ударите на барабана отекваха, темпото се покачваше, а ножът потъваше в мекото дърво под ръката му. Беше топло и въздухът миришеше на адреналин. Не неговият, разбира се, но на тези, които го гледаха да прави това. Облогът беше прост, наградата голяма, той се нуждаеше от пари. Само трябваше ритмично да забива острието между пръстите на лявата си ръка. Ударите ставаха все по силни и по-чести, движеше ръката си в такт, а лицето му бе студено и невъзмутимо. Не се потеше, не чуваше сърцето си да хлопа до тъпанчето, кръвта още си течеше по вените и не плакнеше гърлото му. Нямаше страх, съвсем никакъв.

Ритъмът стана прекалено бърз. Ръката се отплесна, ножът не уцели малкото разстояние между пръстите и се заби от лявата страна на показалеца. Кръвта потече по плесенясалото дърво. Хората наоколо изпищяха, сякаш те изпитваха болката. Погледнаха към лицето му. Правилен нос, издадена напред брадичка. Артистични, издължени мигли и гъсти черни вежди. Красиви дълбоки очи. Всички търсеха страх, търсеха болка и ужас. Барабанът ковеше подигравателно.

Той вдигна дясната си ръка високо. Няколко капчици кръв се стекоха по хладното острие и капнаха върху панталона му. Ножът отново започна да потъва в мекото дърво, китката да се движи под нарастващия ритъм. Въпреки откъснатата част от показалеца му. Той продължаваше облога...

* * *

Беше се родил такъв. Такъв се бе появил на този бял и точно толкова черен свят. Беше принуден да живее с проклятието си, да бъде част от него, така, както и то изграждаше същността му. Лекарите не можаха да обяснят причините. Не можаха да обяснят и механизма. Явно беше дефект. Беше грешка на природата, експеримент, приумица, зла шега. Подигравка, но за негова сметка. Явно там, където се правят хората, бяха пропуснали да затегнат някоя малка, но важна гайка в механичното му тяло, изтъкано от клетки, органи и системи. А иначе беше съвсем обикновен човек. Изглеждаше като останалите, мислеше като тях, постъпваше, както постъпват и те. Те – нормалните хора, надарените с обикновен живот и най-важното – с обикновено, живо тяло.

* * *

Разбра, че с него става нещо, когато бе още съвсем малък – на около пет години. Разбра, че тялото му е практически мъртво, когато

навърши двадесет, разбра, че жена му е болна от рак, когато беше на тридесет и осем. Животът му бе повече от труден, диагнозата – отчайваща. Нямаше такава диагноза. Хората не познаваха подобно нещо, беше прецедент. Неповторим феномен без никаква стойност за човешкия род. Инстинкт за самозапазване – нямаше такъв. Беше може би единственото същество, живяло някога на тази планета, което в нито един момент от своето съществуване не беше мислило за своя живот. Той просто не можеше да свикне с това, че трябва да се пази. Нямаше я онази спирачка, която да го стопира, когато приближи пропаст.

Обгори крака си в един летен ден, докато беше на пикник с цялото семейство. Беше на не повече от десет години. Говореха си за нещо, нещо интересно, когато майка му извика и заля огъня, на който се печеха тежки червени пържоли. Редом със шишчетата и месото, там бе попаднал и неговият крак. Беше го мушнало неволно в огъня и не бе забелязал това, докато майка му не усети не толкова миризмата на горящо, овъгляващо се човешко месо, колкото на запален шушляков анцуг. Веднага го закараха в болница и там лежа няколко седмици. Тръгна си, ходейки, но с изкуствен крак от коляното надолу. Когато го завели, било твърде късно; крайникът се ронел, овъглен и почернял от пламъците. Точно тогава съобщиха на родителите му. Всички очакваха да изпадне в шок, но той дори не бе забелязал това. Защо?

Лекарите казаха, че не чувства болка. Никога, при никакви обстоятелства. Не познава болката, ужаса, страха. Няма инстинкт за самозапазване, не е дори животно.

* * *

И така. На десет години вече беше разбрал много за себе си. Имаше протеза вместо крак и препоръка да стои по-далеч от горящи неща. Знаеше, че е неспособен да изпита болка. Никога. Беше наясно, че и не може да се уплаши, нямаше и как да узнае какво е страхът. Пред него оставаше цял един живот, подходящ да се научи да се пази.

Най-трудно му бе да си изработи инстинкт за самозапазване. Така и не можа да го направи. Казваше, че просто не усеща нищо, после потупваше гърдите си, за да обясни, че огънчето отдавна е угаснало. Животът му беше провален. На петнадесет отиде на зъболекар за първи път, за да разбере, че устата му е пълна с развалени зъби, прогнили от дълбоки кариеси и пулпити. За щастие нямаше гангрени. Макар, че беше неспособен да изпита болка, тялото му реагираше на инфекции, на възпаления и болести. Просто той не чувстваше нищо. Изпилиха четвъртия му зъб

много дълбоко, достигнаха до нерва, но той дори не потрепна.

* * *

Започна да си задава въпроса, когато беше на осемнадесет. Точно седмица след като отрязва пръста си с кухненския нож. Добре, че беше кутрето, защото всеки друг пръст щеше да му служи. Беше се заяпал в телевизора и чак когато забеляза, че една от отрязаните филии е подгизнала с алената му топла кръв, видя безжизненият пръст да лежи върху покривката. Не се уплаши. Зениците му не се разшириха от ужас. Просто постави пръста в малка, порцеланова чинийка, занесе я при майка си и каза, че трябва да потърсят лед.

Въпросът обаче го измъчваше повече. Вярно, че не беше способен да се поддава на чувства и точно това го озадачаваше. Беше гледал кухненския тостер, бял и красив, и си бе казал, че дори машината е по-добра от него. Все пак на тостера можеше да си приготви филийки, а със себе си не можеше да направи нищо. Можеше само да губи тялото си. Животът му щеше да бъде едно непрестанно губене на части. Пръст, може би цяла ръка, друг крак. А когато не остана какво да прахосва, щеше да унищожава протезите си.

Но каква бе ползата, идеята? Манекенът от дърво, куклата, желязното плашило, което не чувства болка и затова току изръси по някой пръст. Но вие не се притеснявайте, яжте си обяда. Той просто не може да чувства. Елате насам, дами и господа. Само в нашия цирк... Само в цирка „Човешки Живот“.

Тогава, освен ползата, каква бе другата му разлика с проклетия тостер? Смятаха го за човек, но той не беше по-различен от машина. Може би в него биеше истинско, а не механично сърце, но какво го засяга това него, след като не може да почувства студенината и болката от острието под кожата? Кое отличаваше него, човека от простата машина? Как можеше да почувства, че е жив, след като не изпитва нито болка, нито страх? Как може да познае, че е жив, по дяволите?! Беше жив колкото чайника на масата. Тялото му беше мъртво, душата може би не...

* * *

С годините външният му вид се променяше според броя на злополуките, които бе претърпял. Обясняваха, му че трябва да внимава, да се съобразява с положението си. Той също разбираше колко сериозно е всичко. Просто не можеше да го направи. И тостерът нямаше да успее, и

хладилникът, и пералнята. Колко е добре, че хората, могат да изпитват болка, че могат да се страхуват, че могат да плачат заради страха си – мислеше си той. А той е просто една машина. Човешка душа, но в неуправляемо, мъртво тяло. Мечтата му бе да почувства болката. Онази – изгарящата, жестоката болка. Тогава осъзна първия си голям грях. Боже, това беше ужасно, подло, нагло, долно и гадно. Той завиждаше на жена си. Да, завиждаше ѝ за това, че може да почувства болката. Завиждаше ѝ за това, че нощем вие, плаче и стене, защото е човешко същество, а хората усещат и чувстват – това ги прави хора. Той ѝ бе завидял за болестта, която я разяждаше отвътре. Той ѝ завиждаше, че беше болна от рак...

* * *

Година след смъртта на жена си започна сам да търси ужасната болка. Безуспешно, съвсем безуспешно. Тогава започна да играе на подобни хазартни игри. Басираше се, че ще направи нещо, ненормално и опасно за другите – и го правеше. На дясната си ръка вече имаше само два пръста. Палец и безименен. Но все още можеше здраво да държи ножа. Молеше се да го споходи болката. Преследваше онова, от което всички човеци бягат. Жадуваше за ужас, за страх и за болка. Защото искаше да стане човек.

Тогава разбра за разликата си с машините. Усмихна се, очите му просветнаха. Значи все пак имаше някаква разлика. Значи не беше точно машина. Тази мисъл го стопли, докато удряше с ножа по меката, проядена от влага и дървояди дъска. Ножът се заби дълбоко и той го остави да лежи така – потънал в дървесината. „Не ми трябват парите ви“ – каза и напусна стаята. Тази мисъл бе търсил толкова време, цял живот! Един тостер никога нямаше да пожелае да стане човек. Една машина също. Но той беше пожелал, стремеше се към това. Ето я разликата. Това го направи щастлив, докато слизаше надолу по стълбите.

Човекът в мъртво тяло, който не познаваше болката и ужаса и нямаше да ги познае, се отличаваше от машините само заради стремежите и мечтите си и заради това, че можеше да мисли...

КРАЙ

© 1999 Мирослав Пенков

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1344>]